

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උ/පෙළ) විභාගය

12 ශ්‍රේණිය

ආර්ථික විද්‍යාව

පිළිතුරු පත්‍රය

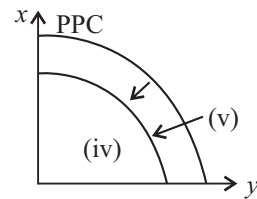
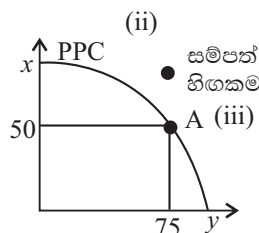
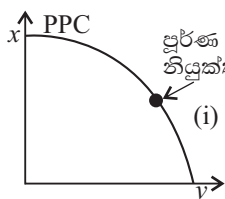
I කොටස

01. (1)	02. (5)	03. (4)	04. (2)	05. (2)	06. (4)	07. (1)	08. (4)	09. (2)	10. (2)
11. (3)	12. (2)	13. (5)	14. (2)	15. (2)	16. (5)	17. (1)	18. (4)	19. (4)	20. (5)
21. (2)	22. (1)	23. (2)	24. (1)	25. (1)	26. (2)	27. (2)	28. (4)	29. (2)	30. (1)
31. (4)	32. (1)	33. (3)	34. (1)	35. (1)	36. (3)	37. (1)	38. (2)	39. (2)	40. (1)
41. (3)	42. (1)	43. (2)	44. (5)	45. (3)	46. (1)	47. (2)	48. (1)	49. (5)	50. (5)

(ලකුණු 40)

II කොටස

- ඕනෑම සමාජයක මිනිස් වුවමනා අසීමිත වීම හා ඊට සාපේක්ෂව සම්පත් සීමා සහිත වීමයි. ඕනෑම ආර්ථික කේන්ද්‍රීය ප්‍රශ්නය හිඟකම වේ.
 - සම්පත්වල හිඟකම, සම්පත්වල විකල්ප ප්‍රයෝජන පැවතීම, කුමක් කොපමණ ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කළ යුතුද? කෙසේ නිෂ්පාදනය කළ යුතුද? කා සඳහා නිෂ්පාදනය කළ යුතුද?
 - සීමා සහිත සැපයුමක් ඇති / හිඟකමක් / ආවස්ථිත පිරිවැය / මිලක්.
උදා: භූමිය, ප්‍රාග්ධනය, ව්‍යවසායකත්වය
 - ස්වභාවික භාණ්ඩ විශේෂිතව හිඟවූ විට සම්පත් කෘත්‍රීම සාධන සංයෝග කරමින් නිෂ්පාදනය කළ විට ආවස්ථික පිරිවැය හා හිඟකමක් ඇතිවේ.
උදා: කෘත්‍රීම වාතය අභ්‍යවකාශ ගාමීන්, අසාධ්‍ය රෝගීන්ට ලබා දීම.
 - නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියත් සමඟ ක්‍ෂය වන ස්වභාව ධර්මයා විසින් නැවත ප්‍රතිජනනය නොකරණ ඇතැම් ස්වභාවික සම්පත්.
උදා: ඔණිජ තෙල්, ගල් අගුරු
- දෙනලද අවස්ථාවක ආර්ථිකය සතු සම්පත් උපරිම කාර්යක්ෂමව හා තාක්ෂණය යටතේ භාණ්ඩ දෙකක් පමණක් නිෂ්පාදනය කිරීමේදී නිපදවිය හැකි උපරිම භාණ්ඩ ප්‍රමාණය සංයෝගය ලකුණු කර දක්වන රේඛාවයි.
★ පූර්ණ සේවා නියුක්ති මට්ටම ★ පූර්ණ නිෂ්පාදනය ★ ආර්ථික වෘද්ධිය ★ හිඟකම
★ සේවා වියුක්ති මට්ටම.
 - දෙන ලද අවස්ථාවක නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් මත එක් භාණ්ඩයක නිෂ්පාදනය සමාන ඒකක ප්‍රමාණයකින් වැඩිකරන විට අනෙක් භාණ්ඩයේ කැප කරන ප්‍රමාණය හා ආවස්ථික පිරිවැය ක්‍රමයෙන් වැඩි වේ. එබැවින් මෙය මූලයට අවතල හැඩයක් ගනී.
★ සම්පත් සමජාතීය නොවීම. ★ තාක්ෂණය එකිනෙකට වෙනස් වීම. ★ එක් භාණ්ඩයකට යෝග්‍ය සම්පත් අනෙක් භාණ්ඩයට එලෙසම නොගැලපීම

පැහැදිලි කිරීම අවශ්‍යවේ. ඒ සඳහා ල. 01

03. (1) සම්පත්වල හිමිකාරීත්වය, මූලික ආර්ථික විසඳා ගැනීමට අදාළ යාන්ත්‍රණය, ආර්ථිකයේ තීරණ ගනු ලබන ඒකක කෙරේ බලපාන සානු බලය
- (2) සම්ප්‍රදායික, විධාන, වෙළඳපල, මිශ්‍ර අර්ථ ක්‍රම වශයෙනි.
- (3) ප්‍රසස්ථ මට්ටමක නොපවතී. මිල හා ලාභය මත කටයුතු කරන බැවින් පහත අඩුපාඩු දක්නට ලැබේ. පොදු භාණ්ඩ නොසැපයීම, පොදු දේපල අධි උපයෝජනය, බාහිරතා හටගැනීම, සුබසාධන භාණ්ඩ ප්‍රමාණවත් නොවීම, සම්පත් අසංවලතාව (තව කරුණු සිසුන් ලිවිය හැක.)
- (4) දැනුම, ලාභය, තොරතුරු, මූල්‍ය සාක්‍ෂරතාව, වෙළඳපල බලය.
- (5) මුදල් මූල්‍යමය වත්කමකි. නිෂ්පාදන සාධකයක් ලෙස භාවිත නොකරයි. සෘජුවම මූර්ත නිමවුම ඉහළ යාමට සෘජු දායකත්වයක් නොමැත.
- ප්‍රාග්ධනය මූර්ථ වත්කමකි. භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනයට යොදාගැනෙන ආධාරක වේ. නැවත නැවත නිෂ්පාදනයට යොදා ගැනෙන ක්‍ෂයවීමටද භාජනය වේ. උදා: යන්ත්‍ර උපකරණ.
04. (1) පූර්ණ තරගකාරී වෙළඳපල.
- (2) සමජාතීය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය, ගැනුම්කරුවන්, සැපයුම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාව, අබාධ පිවිසුම හා පිටවීම වෙළඳපල තොරතුරු පූර්ණ වීම.
- (3) සැපයුම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාව හා සැපයුමෙන් කුඩාකොටසක් සැපයීම. එමනිසා මිලට බලපෑමක් කළ නොහැක. වෙළඳපලේ තීරණය වී ඇති මිල සියලුම සැපයුම්කරුවන් මිල ගනුවකු ලෙස ක්‍රියාකිරීම.
- (4) අවම විචල්‍යය පිරිවැය ඉක්මවූ පසු භාණ්ඩයේ මිල ඉහළ යන බැවින් අවම විචල්‍ය පිරිවැය ඡේදනය කරමින් ඉහළට ගමන් කරන ආන්තික පිරිවැය වක්‍රයේ ධන කොටස වේ. (අවම විචල්‍ය පිරිවැය පියවූ පසු සැපයුම වැඩි කරයි.)
- (5) ආර්ථික ලාභවලට වඩා ගණකාධිකරණ ලාභ විශාල අගයක් ගනී. ආර්ථික ලාභ ගණනයේදී මුළු පිරිවැය හෙවත් මුළු ආවස්ථිත පිරිවැය යොදා ගැනෙන අතර ගණකාධිකරණ ලාභ ගණනය කිරීමේදී සෘජු පිරිවැය පමණක් සැලකිල්ලට ගනී.
- මුළු අයහාරය මුළු ආවස්ථිත පිරිවැය = ආර්ථික ලාභ
- මුළු අයහාරය සෘජු පිරිවැය = ගණකාධිකරණ ලාභ
- මුළු පිරිවැය තුළ සෘජු හා වක්‍ර පිරිවැය ඇතුළත් වේ.
05. (1) නිශ්චිත අවස්ථාවක ඉල්ලුම කෙරේ බලපාන සාධක ස්ථාවරව තිබියදී අදාළ භාණ්ඩයේ මිල හා ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය අතර ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධතාව මත ඉල්ලුම් වක්‍රයක් වමේ සිට දකුණට බැවුම් වේ. අඩු මිලේදී වැඩි ප්‍රමාණයක් ඉල්ලුම් කරයි. වැඩි මිලේදී වැඩි ප්‍රමාණයක් ඉල්ලුම් කරයි. මෙය ඉල්ලුම් නීතිය වේ.
- ★ ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ඉල්ලුම් වක්‍රය දිගේ ඉහළට සහ පහළට ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ප්‍රසාරණ හා සංකෝචනය වීමයි.
- ★ ඉල්ලුමේ වෙනස මිල ස්ථාවරව තිබියදී ඉල්ලුම කෙරේ බලපාන සාධක එකක් හෝ කිහිපයක් වෙනස් වීම මත ඉල්ලුම් වක්‍රය සම්පූර්ණයෙන්ම වමට / දකුණට විතැන් වීමකි.
- (2) සළකා බලන භාණ්ඩය සඳහා ඇති ආදේශක
- පාරිභෝගික ආදායමෙන් වැය කරන ප්‍රතිශතය
- අදාළ භාණ්ඩය සුබෝපභෝගී හෝ අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩයක්ද යන්න.
- භාණ්ඩය නිර්වචනය කර ඇති ආකාරය.
- (3) $Q_d = 70 - 4P = 30 + 4P$
- (අ) $8P = 40$ සමතුලිත මිල 5.00
- $P = \frac{40}{8}$ සමතුලිත ප්‍රමාණ ඒකක 50 (kg)
- $P = 5$
- $Q_d = 70 - 4(5)$
- $70 - 20$
- $Q_d = 50$
- (ආ) සහතික මිල රු. 8 දී සැපයුම kg 62
- $Q_s = 30 - 4(8)$
- $30 + 32$
- $Q_d = 62$

(ඉ) වෙළඳපල මිල
සහතික මිලේදී සැපයුම
(62 Kg) Qd අදේශ කළ පසු
 $Q_d = 70 - 4P$
 $62 = 70 - 4P$
 $8 = 4P$
 $P = 2$ වෙළඳපල

අධි සැපයුම
 $Q_d = 70 - 4(8)$
 $70 - 32$
 $Q_d = 38$
 $Q_s - Q_d = 62 - 38$
 $= 24 \text{ kg}$

(ඊ) රු. $8 \times 62 \text{ kg}$
රු. මි. 496

(උ) සහතික මිල වෙළඳපල මිල
 $8 - 2$
රු. $6.00 \times 62 =$ රු. මි. 372

06. (1) මූර්ත නිෂ්පාදනයේ / සේවා නියුක්තියේ ප්‍රබල පහලයාමක් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක් අඛණ්ඩව පැවතීම.
නිෂ්පාදන හැකියා මායිම් වක්‍රය වමට විතැන් වේ.

(2) එකතු කළ අගය මත ගණනය හෝ අවසාන නිමවුමේ අගය

(3) $Y = C + I$ / $S = I$

(4) (අ) $T - G = BD$ $T - 700 = -250$
 $T = 450 - 700 = -250$

(ආ) $Y_d = Y - T$ $4d = 6200 - 450$
 $5750 = 6200 - 450$

(ඉ)	$Y = C + I + G + x - m$	හෝ	විකල්ප පිළිතුර
	$6200 = 4200 + I + 700 (240 - 860)$		$S + T + M = I + G + x$
	$6200 = 4280 + I$		$1550 + 450 + 860 = I + 700 + 240$
	$1920 = I$		$2860 = I + 940$
			$1920 = I$

07. (1) ජා.ආ. ඵලදායී ආර්ථික ගනුදෙනු පමණක් ඇතුළත් වේ. සංක්‍රාම ගනුදෙනු ඒකපාර්ශ්ව ගනුදෙනු වේ. මූල්‍ය හා මූර්ත ප්‍රවාහයක් නොමැත.

(2) ආර්ථිකයේ කාර්ය සාධන මට්ටම් ඇගයීම, ආර්ථික වෘද්ධිය, සාර්ව ආර්ථික විචල්‍යයන්ගේ හැසිරීම, ආර්ථිකයේ ව්‍යුහය, ආදායම්වල කාර්යක්ෂම ව්‍යාප්තිය, ජීවන තත්ත්වය හා සුබසාධනය ආර්ථිකයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය (සිසුන් තව කැරුණු ලිවිය හැක.)

(3) පෞද්ගලික පරිභෝජනය රාජ්‍ය පරිභෝජනය
ආයෝජන වියදම ($E = C + I + G$)

(4) (අ) $S = -300 + 0.25 Y$
(ආ) $S = -300 + 0.25 (2000)$
 $S = 200$

(ඉ) $Y = 1200 \longrightarrow S = -300 + 0.25 Y$
 $O = -300 + 0.25 Y$
 $0.25 Y = 300$
 $Y = \frac{300}{0.25 Y}$

08. (1) ගනුදෙනු වේගතාව, ආරක්ෂණ වේගතාව, සම්ප්‍රේෂණ වේගතාව

මුදල් ඉල්ලුම තීරණය වන්නේ 1. පවතින පොලී අනුපාතය 2. ආදායම් මට්ටම පොලී අනුපාතය හා මුදලට ඇති ඉල්ලුම ප්‍රතිලෝම වේ.

(2) සමස්ත මුදල් සැපයුමේ පදනම අධිබලැති මුදල් වේ. මුදල් සැපයුම පදනම් මුදල් ප්‍රමාණය මුදල් සැපයුමේ සංගුණකයේ විශාලත්වය මත තීරණය වේ. රටේ සමස්ත මුදල් සැපයුම අධි බලැති මුදල් මෙන් කිහිපගුණයක් ගනී.

(3) අධි සංචිත පැවතීම, බැංකු ණය සඳහා ඉල්ලුමක් පැවතීම, බැංකු පද්ධතියෙන් පිටතට මුදල් කාන්දු නොවීම.

- (4) යම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ සංසරණයේ පවතින මහජනයා සතු කාසි හා නෝට්ටු හා ඉල්ලුම් තැන්පතු වල ප්‍රමාණය පුළුල් මුදල් සැපයුම සංසරණයේ පවතින කාසි හා නෝට්ටු හා ඉල්ලුම් තැන්පතු + මහජනයා සතු වාණිජ බැංකුවල ඇති කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු (ආසන්න මුදල්)

- (5) 1. ආර්ථික හා මිල ස්ථායීතාවය පවත්වාගෙන යාම.
2. මූල්‍ය ක්‍රමයේ ස්ථායීතාවය පවත්වාගෙන යාම.

09. (1) විනිමය මාධ්‍යයක්, ගිණුම් ඒකකයක්, වටිනාකම සන්නිධියක්, විලම්භිත ගෙවුම් ක්‍රමයක්.
(2) මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති උපකරණ 1. ප්‍රමාණාත්මක ණය පාලන උපරණ උදා: පොලී අනුපාතය, ව්‍යවස්ථාපිත සංචිතය, විවිධ වෙළඳ කටයුතු
2. ගුණාත්මක ණය පාලන උපකරණ උදා: ණය සීමා නියම කිරීම, යහපෙළඹුම, වරණාත්මක පොලී අනුපාතය.

- (3) (ආ) $\frac{1}{2} = 10\% \frac{25000 \times 10}{100} = \text{රු. ම. } 2500$

අවශ්‍යය සංචිතය = 2500

අධි සංචිතය = 5500 - 2500 = රු.ම. 3000

(ආ) ණය රු. ම. 3000

$$(ඉ) \frac{\frac{1}{1}}{2} = \frac{\frac{1}{10}}{100} = \frac{100}{10} = 10\%$$

$$(ඊ) 3000 \times 10 = 30,000$$